

Medvednica-Veternica

ŠPILJA VETERNICA nalazi se u jugozapadnom dijelu Medvednice, iznad sela Gornji Stenjevec. Dobila je ime po struji vjetra koja se javlja na ulazu uslijed razlika u temperaturi zraka tijekom godine (stalna temperatura špilje je oko 10° C). Ulaz u špilju se nalazi na nadmorskoj visini od 320 m. Ukupna duljina do sada istraženih kanala iznosi 7128 m, a dužina glavnog kanala iznosi 2622 m. Ukupna vertikalna razlika iznosi preko 200 metara. Za posjetitelje je uređeno prvih 380 metara.

Veternica je svojom duljinom peta po dužini špilja Hrvatske, a najduža u sjevernoj Hrvatskoj. Značajno je arheološko i paleontološko nalazište kao i poučni primjer krških pojava. Pozornost javnosti na tu špilju prvi puta je svratio 1889. godine Dragutin Gorjanović Kramberger. Špilja Veternica je 1979. godine zaštićena zakonom kao geomorfološki spomenik prirode.

Turistički uređen dio Veternice prikazuje geomorfološke fenomene koji se rijetko viđaju u klasičnim turističko uređenim špiljama: erozijski oblici zvani **vrtožni lonci** koji govore o nekadašnjem vodenom toku, **pješčane dine** zaostale od posljednjeg podzemnog toka koji je nekada izvirao iz Veternice, donju čeljust izumrlog špiljskog medvjeda (*Ursus speleus*), fosilno blato, **Zdenac želja** u Koncertnoj dvorani, fosile školjkaša iz roda *Pecten*, ježinaca *Clypeaster* na stropu, **Kameni slap** (saljev nastao cijedenjem vode preko stijene i taloženjem sigovine)

Velika biološka vrijednost Veternice leži u činjenici da špilju naseljava čak 14 zaštićenih vrsta šišmiša, te nekoliko rijetkih i endemskih vrsta podzemnih beskralježnjaka.

Lidija Kovačić Hren, prof. biologije i kemije